

شناخت کودک از دیدگاه روانشناسی

مؤلف

فرهاد اسدی جرجانی

انتشارات آرازی قلم

سرشناسه	: اسدی جرجافکی، فرهاد، ۱۳۴۷-
عنوان و نام پدیدآور	: شناخت کودک از دیدگاه روانشناسی / مولف فرهاد اسدی جرجافکی؛ ویراستار امین شریفی.
مشخصات نشر	: تبریز: آزادی قلم، ۱۴۰۰.
مشخصات ظاهری	: ۱۰۶ ص.
شابک	: ۵۰۰۰۰ ریال: ۶-۲۳-۷۹۴۷-۶۲۲-۹۷۸
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
یادداشت	: کتابنامه: ص. ۱۰۶.
موضوع	: کودکان - روانشناسی Child psychology روانشناسی رشد Developmental psychology
رده بندی کنگره	: BF۷۲۱
رده بندی دیویی	: ۱۵۵/۴
شماره کتابشناسی ملی	: ۸۶۷۰۴۶۴

انتشارات آزادی قلم

۱. انتشارات آزادی قلم از هر گونه نقد نسبت به محتوای کتاب استقبال می‌کند.

۲. کلیه حقوق مادی و معنوی این اثر محفوظ و متعلق به ناشر می‌باشد.

۳. نقل هرگونه مطلب با ذکر منبع بلامانع می‌باشد.

عنوان کتاب:	شناخت کودک از دیدگاه روانشناسی
مؤلفان:	فرهاد اسدی جرجافکی
ناشر:	انتشارات آزادی قلم
ویراستار:	امین شریفی
نوبت چاپ:	چاپ اول - پاییز ۱۴۰۰
شمارگان:	۱۰۰۰ نسخه
شابک:	۶-۲۳-۷۹۴۷-۶۲۲-۹۷۸
قیمت:	۵۰۰۰۰ تومان

آدرس اینترنتی: www.azadigalam.ir پست الکترونیک: azadigalam@yahoo.com

تلفن مرکز پخش: ۰۹۹۰۱۳۰۸۷۹۰

تلگرام: @azadigalam-pub

اینستاگرام: @azadigalam

فهرست مطالب

۹.....	مقدمه
۱۳.....	فصل اول: کلیات روانشناسی کودک
۱۳.....	۱. مراحل اولیه کودک
۱۳.....	الف: رشد
۱۳.....	ب: نیازها
۱۴.....	ج: تربیت
۱۵.....	د: روان
۱۶.....	۲. هوش کودک
۲۴.....	۳. دنیای حقیقت برای کودک
۲۷.....	۴. نکات مهم تربیت کودکان
۲۷.....	الف: چگونگی رفتار با کودک یک ساله
۲۷.....	ب: چگونگی رفتار با کودک سه ساله
۲۷.....	ب: نکات کلیدی برای تربیت فرزند صالح
۳۱.....	۵. انواع رشد کودکان
۳۱.....	الف: رشد جسمی کودکان
۳۲.....	ب: رشد اجتماعی کودکان
۳۳.....	ب: رشد عاطفی کودکان
۳۴.....	۶. ادراک کودک
۳۷.....	فصل دوم: حافظه‌ی کودک
۳۷.....	۱. پیدایش حافظه
۳۹.....	۲. تداعی معانی یا تصورات ذهنی
۴۲.....	۳. زبان و تکلم
۴۴.....	۴. هماهنگی عامل زبان با عمل
۴۹.....	فصل سوم: کودک در خانواده
۴۹.....	۱. نقش خانواده در رشد اجتماعی کودکان

۵۱.....	۲. محبت والدین
۵۳.....	۳. شناختن دنیای خارج کودکان
۵۵.....	الف: تفاوت دنیای کودکان با بزرگسالان
۵۶.....	ب: نگاه کودک به رویدادها
۵۶.....	پ: شناسایی افراد و ارتباط با آنها
۵۷.....	ت: نقش تعاملات در نگاه کودک
۵۷.....	ث: تمرکز بینایی کودک
۵۷.....	ج: تأثیر آموزش والدین در شکل دهی دنیای کودکان
۵۸.....	۴. احساسات و عواطف عاطفی کودکان
۶۳.....	۵. نقش والدین در رشد عاطفی کودکان
۶۴.....	۶. آموختن مهارت‌های زندگی بدون وابستگی در کودکان
۷۱.....	الف: تأثیر محبت و وابستگی در استقلال کودکان
۷۳.....	ب: اضطراب اجتماعی و تأثیر آن در استقلال کودکان
۷۵.....	فصل چهارم: راهکارهای رشد اخلاقی کودکان
۷۵.....	۱. تعریف رشد اخلاقی
۷۸.....	۲. کودک در معرض خطر اخلاقی
۸۲.....	۳. حقوق کودکان
۸۹.....	فصل پنجم: روش صحیح انتقاد از کودکان
۸۹.....	۱. چگونه انتقاد کنیم
۸۹.....	الف: انتقاد منصفانه از کودکان
۹۰.....	ب: توجه کردن به احساسات کودکان در هنگام انتقاد
۹۱.....	پ: واضح بیان کردن پیام خود به کودکان
۹۱.....	ت: احترام به شخصیت کودکان در موقع انتقاد
۹۲.....	ث: پیام خود را به درستی به فرزندان خود منتقل کنید
۹۲.....	ج: گذاشتن فرصت برای تصحیح اشتباه کودک
۹۳.....	چ: انتقاد از کودکان با عشق و محبت
۹۳.....	ح: سعی در بینش دیدگاه و نقطه نظرات کودکان

مقدمه

روانشناسی کودک از نظر کلی بحث تازه و مستقلى است كه درباره هوشيارى و بيدارى روان كودك و تأثير آن در رشد و نمو تدريجى او گفتگو مى كند. و به ما مى آموزد اين موجود كوچك و ناتوان كه روزى يك قطعه گوشت و پوست ناتوانى بوده چگونه رفتار و كردار خود را در اين جهان وسيع آموخته و با چه شرايطى تا دوران جوانى رسيده است. پرورش تدريجى روان كودك با آنچه كه مربوط به مراحل رشد و پيشرفت اعضاى بدن و مراحل بلوغ او است كاملاً متفاوت و جدا از هم هستند و اين دو مرحله مستقل داراى شرايط مخصوصى است كه هر دو به موزات هم پيش مى روند و در راه مستقيم خود از يكديگر كمك مى گيرند از آن گذشته براى شناختن مراحل روانى كودك كافى نيست كه كودك از زمان به دنيا آمدن مورد مطالعه قرار دهيم زيرا قبل از به دنيا آمدن در زمانى كه نطفه او بسته مى شود در آن محيط ننگ و تاريك بدون اين كه ما بدانيم عوامل و شرايطى وجود دارد كه اساسى زندگى آينده او پايه گذارى مى شود و از اين بحث نتيجه مى گيريم كه از يك نقطه نظر تنورى روانشناسى كودك بايستى از زمان قبل از تولد مورد بررسى قرار گيرد و بدانيم كه اين كودك در كدام محيط و تحت كدام شرايط و از كدام خانواده بوجود آمده و اين هنوز خود بحث بسيار مفصل و پيچيده اى است كه پايه آن بررورى قوانين و توارث وزن شناسى استوار مى گردد و بعداز تولد شرايط آموزش و پرورش و بسيارى عوامل ديگر در پيشرفت اعضاى بدن و سلسله اعصاب او مؤثر است و با عواملى كه در رشد و نمو اعضاى بدن تأثير دارد روان او نيز در كش و قوس تحولات زندگى مراحل خود را خواه ناخواه مى پيماید. البته شرايط محيط نيز از نقطه نظر جسمى و

روانی در او و درسازندگی شخصیت او تأثیر دارد و اگر اعضای بدن کودک از روی سیستم بخصوصی رشد نماید در شکوفندگی و پیشرفت قوای روانی او بی‌اثر نخواهد بود. به عبارت ساده در روانشناسی کودک، کودک را برای خودش مطالعه می‌کند و روانشناس باید بداند خصوصیات ارثی و ژن شناسی عامل مهمی در عقب ماندن یا جلو افتادن شرایط روانی کودک به شمار می‌آید باید اضافه کنیم مسئله وزن‌شناسی و عوامل ارثی چون موضوع بسیار پیچیده‌ای بود تا مدت‌ها کسی به آن توجه نداشت ولی از قرن نوزدهم این مسئله اساسی در روانشناسی کودک جای خود را باز کرد و دانشمندان توجه زیاد نموده و دانستند که قسمت مهم و علل اصلی پیشرفت روان کودک زمانی پایه گذاری شده که هنوز کودک بدنیا نیامده بود دلیل آن بسیار روشن است، در خانواده‌ای که دو یا سه فرزند زندگی می‌کنند، فرزندان یک پدر و مادر از لحاظ روانی و استعداد با هم فرق دارند یکی از آن‌ها با هوش و دیگری کند ذهن و سومی فاقد احساسات و صفات انسانی است در حالی که هر سه آن‌ها یک برنامه و شرایط مشابهی بوجود آمده‌اند. اما اگر زمان نطفه گذار هر کدام را با شرایط زندگی پدر مادر مورد مطالعه قرار دهیم مشاهده می‌شود که این پدر و مادر در تمام شرایط زندگی دارای یک نوع حالت روانی نبوده و شرایط زندگی هر زمان با زمان دیگری فرق داشته است.

بنابراین تمام شرایط زندگی و عوامل روانی در پایه گذاری وجود کودک دخالت مستقیم دارد البته بعد از به دنیا آمدن کودک خواه ناخواه دارای استعداد یا تمایلاتی است که قبل از تولید بنیان آن نهاده شده و محیط خارج دررورش تعلیم و تربیت نیز به اندازه‌ای تمایلات و خصوصیات او را تحت تأثیر قرار می‌دهد. بنابراین روانشناس کودک در حالی که

پیشروی روانی او را مطالعه می‌کند باید بداند که اساس هستی این کودک با چه شرایطی پایه گذاری شده و بعد از تولد محیط و اطرافیان چه تأثیری در او باقی گذاشته‌اند کسی که روان کودک را مطالعه می‌کند از عواملی که باعث پیدایش این خصوصیات شده باید آگاهی کامل داشته باشد در زمان گذشته کودک را به نام اینکه کودک بود به او توجهی نداشته و تربیت و پرورش او را نیز جز وظایف لازم نمی‌شمردند اما امروز به این نکته متوجه شده‌اند که کودک یک انسان کوچکی است و بایستی روح و جسم او به موازات هم با شرایطی مساوی پرورش یابند و اگر در امور جسمی نواقصی موجود است در رفع آن بکوشند زیرا اگر بطور مثال کودک دیرتر از زمان معین راه رفتن را یاد بگیرد این ناتوانی در روان او تأثیر خواهد گذاشت با این معنی که هر نوع ناتوانی جسمی در عقب انداختن هوشیاری روانی او بی‌اثر نخواهد بود تست‌ها و آزمایش‌های روانی این مشکل را تا اندازه‌ای حل کرده و روش‌شناس با کمک آزمایش‌های لازم روح و جسم کودک را بلکه نسبت مساوی پرورش می‌دهد تا بتواند از یک کودک خردسال و ناتوان در آینده یک انسان کامل بدون عیب و نقص بسازد. کتابی را که در دست دارید به شما می‌گوید که کودک شما در چه شرایطی به وجود آمده و بعد از تولد چه وظایف و تکالیفی را برای پرورش او بر عهده دارید و البته اگر در این روش درست با سیستم‌های امروز دنبال شود بدون تردید کودکان امروز که پدران و مادران آینده به شمار می‌آیند از لحاظ روانی بدون عیب و نقص وارد جامعه خواهند شد.

با احترام

فرهاد اسدی جرجافکی